

Decyzja podatkowa została wydana - co dalej?

Prawnik radzi Znaczenie decyzji kończącej postępowanie podatkowe wyjaśnia radca prawny Maciej Kucharski, partner w Kancelarii Radców Prawnych Hałoń & Kucharski sp.p.

Rozmawialiśmy ostatnio na temat postępowania dowodowego prowadzonego przez organy podatkowe. Dziś zajmujemy się jego zakończeniem...

To bardzo istotny z punktu widzenia przedsiębiorcy etap kontroli podatkowej, jeśli nie najistotniejszy nawet. W tym bowiem momencie dochodzi do zakończenia postępowania dowodowego (dodajmy - na ogół), czyli zebrania materiału dowodowego w takim zakresie, aby z największym prawdopodobieństwem prawidłowo określić prawa i obowiązki strony takiego postępowania. Innymi słowy, postępowanie dowodowe powinno prowadzić do merytorycznego rozstrzygnięcia, czyli wydania decyzji podatkowej.

Co powinna zawierać decyzja kończąca postępowanie?

Decyzja taka powinna obejmować: oznaczenie organu i adres jego siedziby, datę jej wydania, oznaczenie stron postępowania i podstawy prawnej rozstrzygnięcia. Ta ostatnia kwestia wymaga kilku słów komentarza - otóż, powinna być ona wskazana w sposób precyzyjny, z określeniem odpowiedniego ustępu lub punktu artykułu, lub innej jednostki systematycznej aktu prawnego, w oparciu o który zapadło rozstrzygnięcie. Pominięcie w decyzji przepisów prawnych, na podstawie których należało sprawę rozstrzygnąć, pozbawia de facto stronę możliwości obrony swoich interesów prawnych. Wracając natomiast do kolejnych elementów decyzji, do wskazanych już powyżej dodać należy oczywiście rozstrzygnięcie organu, z którego musi jednoznacznie wynikać, jakie obowiązki, za jaki okres, w jakiej wysokości i walucie zostały na stronę nałożone, co nabiera szczególnego znaczenia, gdy mówimy o zobowiązaniach podatkowych. Jako kolejny element decyzji wymienić

FOT. MATERIAŁ PRASOWY

należy jej uzasadnienie faktyczne i prawne, przy czym - jak wskazuje praktyka - pozostawia ono niestety wiele do życzenia. Organ podatkowe częstokroć ograniczają się do wskazania, jakim dowodom „dały wiarę”, bez oceny ich ciężaru gatunkowego oraz wskazania podstaw pominięcia innych dowodów. Wydaje się być to sprzeczne z jedną z zasad, omawianych przez nas w poprzednich artykułach, tj. z zasadą pogłębiania zaufania do życzenia. Organ podatkowe sądów administracyjnych. W orzecznictwie podkreśla się, że o ile w sprawie występują sprzeczne interesy stron, obowiązkiem organów administracji jest przeprowadzenie analizy tych interesów i stwierdzenie w uzasadnieniu rozstrzygnięcia, jakie to względy (zarówno prawne, jak i społeczne) zostały przy podejmowaniu rozstrzygnięcia wzięte pod uwagę, dlaczego pewne argumenty zostały przedłożone nad inne i w jaki sposób interesy strony, dla której rozstrzygnięcie jest negatywne, zostały wzięte pod uwagę. Kolejny ważny element decyzji to pouczenie strony o prawie i trybie wniesienia odwołania oraz podpis osoby upoważnionej (pamiętajmy, że tego ostatniego wymogu nie spełni już faksymile). Pamiętać także należy o dość nowym elemencie decyzji, czyli pouczeniu o odpowiedzialności karnej za usunięcie, ukrycie, zbycie,

darowanie, zniszczenie, rzeczywiste lub pozorne obciążenie albo uszkodzenie składników majątku strony, mające na celu udaremnienie egzekucji obowiązku wynikającego z tej decyzji.

Co zrobić w sytuacji, gdy podatnik stwierdzi brak któregoś ze wskazanych przez Pana elementów decyzji?

Brak jednego z elementów wskazanych powyżej powoduje, iż decyzja jest wadliwa, jakkolwiek skutki tej wadliwości są różne, w zależności od tego, z jakim brakiem mamy do czynienia. W orzecznictwie przyjmuje się, że pisma zawierające rozstrzygnięcia w sprawie załatwianej w drodze decyzji są decyzjami nawet wówczas, gdy nie posiadają w pełni formy przewidzianej w przepisach o elementach decyzji, a zawierają jedynie minimum składników niezbędnych do zakwalifikowania ich jako decyzji. Za takie minimum uznaje się natomiast: oznaczenie organu administracji państwowej wydającego akt, wskazanie adresata aktu, rozstrzygnięcie o istocie sprawy oraz podpis osoby reprezentującej organ administracji. Te elementy wystarczą, aby dokument je zawierający uznać za decyzję podatkową. Jeśli natomiast brak dotyczy takich elementów jak rozstrzygnięcie lub prawo odwołania - strona może w terminie 14 dni od doręczenia jej decyzji domagać się jej uzupełnienia lub sprostowania w tym zakresie. Prawo to przysługuje również, tym razem bez limitu czasowego, organowi, który wydał decyzję.

A czy tzw. wystąpienie pokontrolne to pojęcie tożsame z decyzją podatkową? Oczywiście nie - wystąpienia pokontrolne właściwego organu i zawarte tam wnioski nie są decyzjami administracyjnymi, podobnie jak nie będą nimi także wyrażone w pismach poglądy organu kontroli wyższego stopnia, potwierdzające

trafność wniosków pokontrolnych organu kontroli niższego stopnia.

W jaki sposób decyzja powinna zostać doręczona podatnikowi?

Kwestia doręczenia decyzji to bardzo obszerny i ważny temat, mający zasadnicze znaczenie dla terminów procesowych. Decyzje powinny być stronom doręczane wyłącznie na piśmie, a w praktyce najczęściej mamy do czynienia z doręczeniem pocztowym za pokwitowaniem, czyli z użyciem popularnego „zpo” (zwrotnego potwierdzenia odbioru). Za nieskuteczne natomiast uznać należałoby doręczenie zrealizowane przez firmę kurierską. Z drugiej jednak strony decyzja może skutecznie zostać doręczona przez pracowników organu, który ją wydał. Warto także wspomnieć, iż obecnie dopuszczalne jest doręczenie stronom (lub ich pełnomocnikom) pism, za wyjątkiem zaświadczeń, również drogą elektroniczną, o ile strona o to wniosła lub przynajmniej wyraziła na tę formę doręczenia zgodę. Pamiętajmy natomiast, iż doręczenie faksem nie spełnia wymogu doręczenia elektronicznego.

Decyzja może okazać się niezrozumiałą dla podatnika. Czy w takiej sytuacji podatnik ma możliwość uzyskania wyjaśnień od organu podatkowego?

Niestety zdarza się tak, że wydana decyzja jest zawiłe sformułowana lub nie jest jednoznaczna, co utrudnia ustalenie jej sensu. W takiej sytuacji organ, który wydał decyzję, na żądanie strony lub organu egzekucyjnego, wyjaśnia w drodze postanowienia wątpliwości co do jej treści. Jednak wyjaśnienie wątpliwości co do treści decyzji nie może zmierzać do nowego rozstrzygnięcia ani też do jego uzupełnienia.

Zdarzyć się może także, że organ nie pouczy podatnika

o prawie do wniesienia odwołania...

Tu sprawa jest jednoznaczna - brak pouczenia lub błędne pouczenie o prawie wniesienia odwołania nie może szkodzić stronie. W praktyce zaś powołanie się przez stronę na błędne pouczenie (lub jego brak) stanowić może uzasadnienie przywrócenia terminu do wniesienia określonego środka zaskarżenia, jeśli strona zechce z tej możliwości wzruszenia zaskarżonej decyzji skorzystać.

Czy są jakieś określone warunki dla sporządzenia odwołania?

Co do zasady powinno ono zawierać zarzuty przeciwko decyzji (np. poprzez wskazanie przepisów prawa, które zostały przez organ naruszone), określać istotę i zakres żądania - czyli precyzować, czy domagamy się zmiany, czy uchylecia decyzji podobnie jak i wskazywać, czy rozstrzygnięcie organu odwoławczego dotyczyć ma całej decyzji czy tylko określonej jej części. W odwołaniu powinniśmy również zawrzeć dowody uzasadniające nasze żądanie.

W jakim terminie należy wnieść odwołanie?

Odwołanie wnosi się do właściwego organu odwoławczego w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji stronie. Powinno być wniesione za pośrednictwem organu, który wydał zaskarżaną decyzję. I tak przykładowo odwołanie od decyzji wydanej przez naczelnika urzędu skarbowego czy dyrektora urzędu kontroli skarbowej wnieść należy do dyrektora izby skarbowej, ale zawsze za pośrednictwem tego organu, który decyzję wydał. Pamiętajmy także, że odwołanie może być wniesione nie tylko na piśmie, ale także np. ustnie do protokołu.

A jeśli podatnik spóźni się z wniesieniem odwołania?

Jeśli podatnik uprawdopodobni, że nie

wniósł odwołania w ustawowym terminie nie ponosząc przy tym winy, może liczyć na przywrócenie terminu. Pamiętajmy natomiast, że wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu podatnik powinien dokonać czynności „spóźnionej”, czyli w tym wypadku wnieść odwołanie. Orzecznictwo wskazuje m.in., iż zwolnienie lekarskie podobnie jak urlop od pracy nie są potwierdzeniem braku winy zainteresowanego w uchybieniu terminu, ale z drugiej strony będzie nim np. przerwa w komunikacji, nagła choroba uniemożliwiająca wyrezerwanie się inną osobą, powódź czy pożar. Tym samym ocena, czy podatnik ponosi czy też nie winę będzie dokonywana każdorazowo w odniesieniu do indywidualnego przypadku.

Czy odwołanie podlega jakiejs opłacie?

Nie, wnoszone odwołania od decyzji podatkowych, podobnie jak inne podania w sprawach podatkowych, jak również załączniki do odwołań, nie podlegają opłacie skarbowej.

Czy podatnik musi się zastosować do decyzji, od której wniósł odwołanie?

Decyzja nieostateczna, czyli taka, od której wydania nie upłynął jeszcze 14-dniowy termin lub od której strona wniosła odwołanie, a jednocześnie nakładająca na stronę obowiązek np. zapłaty podatku, nie podlega wykonaniu, chyba że decyzji tej nadano rygor natychmiastowej wykonalności. Tym samym kluczowego znaczenia nabierają przesłanki umożliwiające organowi nadanie owego rygoru natychmiastowej wykonalności i egzekwowanie obowiązków wynikających z nieostatecznych decyzji podatkowych z czym, pośród innych zagadnień, mam nadzieję, zapoznamy Czytelników w kolejnych odcinkach naszego cyklu.

We wtorek

dodatek

domgratka.pl

Zamów reklamę 58 300 32 00

Taniej w prenumeracie

Zamów już teraz! **801 15 00 26**

Redaguje:
Kamila Kubik
k.kubik@prasa.gda.pl
tel. 58 300 33 40

Reklama:
Gdańsk:
Targ Drzewny 9/11
tel. 58 300 32 81, 300 32 84
Gdynia:
ul. 10 lutego 11 (C.H. Batory)
tel. 58 660 65 04

Prawnik pomoże w kłopotach

Prowadzisz firmę i masz problemy?
Wyślij e-mail z pytaniem pod adres:
redakcja@prasa.gda.pl
Prawnicy - specjaliści od prawa pracy i prawa

gospodarczego - doradzają na łamach, jak wybrnąć z trudnej sytuacji. Pomogą zinterpretować przepisy prawa. Odpowiedzi na pyatnia zamieścimy na łamach.